

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

KONEČNÉ ZNĚNÍ
A6-0329/2006

10.10.2006

ZPRÁVA

o žádosti o ochranu imunity a výsad Maria Borghezia
(2006/2151(IMM))

Výbor pro právní záležitosti

Zpravodajka: Maria Berger

OBSAH

	Strana
NÁVRH ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	4
POSTUP.....	9

NÁVRH ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o žádosti o ochranu imunity a výsad Maria Borghezia (2006/2151(IMM))

Evropský parlament,

- s ohledem na písemnou žádost Maria Borghezia o ochranu imunity předloženou dne 23. května 2006 a oznámenou na plenárním zasedání dne 1. června 2006,
 - poté, co Mario Borghezio dostal možnost vyjádřit se v souladu s čl. 7 odst. 3 jednacího řádu,
 - s ohledem na články 9 a 10 Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství ze dne 8. dubna 1965 a na čl. 6 odst. 2 Aktu ze dne 20. září 1976 o volbě zastupitelů v Evropském parlamentu ve všeobecných a přímých volbách,
 - s ohledem na rozhodnutí Soudního dvora Evropských společenství ze dne 12. května 1964 a 10. července 1986¹,
 - s ohledem na článek 68 Ústavy Italské republiky,
 - s ohledem na čl. 6 odst. 3 a článek 7 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti (A6-0329/2006),
1. rozhodl, že neochrání imunitu a výsady, kterých požívá Mario Borghezio;

¹ Věc 101/63, Wagner v. Fohrmann a Krier, Recueil 1964, s. 419 a věc 149/85, Wybot v. Faure a další, Recueil 1986, s. 2403.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

I. FAKTA

Dne 7. června 2006 předseda Evropského parlamentu písemně předal podle čl. 6 odst. 3 jednacího řádu Výboru pro právní záležitosti dopis poslance Evropského parlamentu pana Maria Borghezia, v němž dotyčný žádá o ochranu imunity.

V souladu s čl. 6 odst. 3 jednacího řádu vzal Evropský parlament tuto žádost během plenárního zasedání dne 1. června na vědomí a postoupil ji Výboru pro právní záležitosti.

Pan poslanec Borghezio ve své žádosti o ochranu imunity odkazuje na dopis, v němž ho státní zastupitelství při soudě v Miláně informuje o zahájení trestního řízení (články 369 a 369a italského trestního zákoníku) a o uzavření vyšetřování (článek 415a trestního zákoníku). V dopisu se sděluje, že státní zastupitelství případ pana Borghezia projednalo a uzavřelo předběžné šetření ohledně porušení čl. 639 odst. 2 trestního zákoníku¹, neboť pan Borghezio dne 25. ledna 2005 napsal sprejem na chodník před justičním palácem v Miláně slova „hanba Forleové“.

Dne 12. září 2006 byl pan Borghezio v souladu s čl. 7 odst. 3 jednacího řádu vyslechnut na schůzi Výboru pro právní záležitosti. Pan Borghezio se odvolával především na to, že během demonstrace konané u příležitosti známého rozsudku o terorismu vyjádřil svůj politický názor tím, že pomocí spreje zapůjčeného jedním demonstrantem napsal na chodník slovo „hanba“. Dále uvedl, že tímto způsobem chtěl pouze vyjádřit svůj názor, nikoli úmyslně poškodit cizí majetek. Pokud vůbec na chodníku nějaká škoda vznikla, je podle pana Borghezia

¹ Tento článek je v následujícím znění:

„Článek 639

POŠKOZENÍ A ZNEČIŠTĚNÍ CIZÍHO MAJETKU

Osoba, která poškodí nebo znečistí movitý či nemovitý majetek, s výjimkou případů uvedených v článku 635, bude na základě trestního oznámení poškozené osoby potrestána pokutou do výše 200 000 lir.

Bude-li na kterémkoli místě či pozemku na území historického centra poškozen majetek s historickou nebo kulturní hodnotou, bude tento čin potrestán z moci úřední odnětím svobody do výše jednoho roku nebo pokutou do výše 2 milionů lir.

(1) Na základě čl. 13 odst. 2 zákona č. 352 ze dne 8. 10. 1997 přidán nový odstavec.

Článek. 639a

PŘÍPADY, NA NĚŽ SE NEVZTAHUJE STÍHÁNÍ NA ZÁKLADĚ TRESTNÍHO OZNÁMENÍ

V případech uvedených v člancích 631, 632, 633 a 636 bude vedeno vyšetřování z moci úřední, jedná-li se o veřejné nebo k veřejným účelům určené vodní zdroje, prostranství, nemovitosti nebo budovy.“

zanedbatelná. Že se jedná o politicky motivované trestní stíhání, tzv. *fumus persecutionis*, je údajně zřejmé už kvůli tomu, že se taková maličkost projednává na trestněprávní rovině.

II. TEXTY A OBECNÉ ÚVAHY O IMUNITĚ POSLANCŮ EVROPSKÉHO PARLAMNETU

1. Články 9 a 10 Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství ze dne 8. dubna 1965 znějí následovně:

„9. Členové Shromáždění nemohou být vyšetřováni, zadrženi nebo stíháni pro své názory či hlasování během výkonu své funkce.

10. V průběhu zasedání Shromáždění jeho členové:

a) na území vlastního státu požívají imunit přiznávaných členům parlamentu vlastního státu;

b) na území všech ostatních členských států nemohou být zadrženi ani soudně stíháni.

Jsou chráněni imunitou rovněž během cesty na místo zasedání Shromáždění a při návratu z něj.

Imunity se nelze dovolávat v případě přistižení při činu; Shromáždění je oprávněno svého člena imunity zbavit.“

2. V této souvislosti je významný článek 68 Ústavy Italské republiky, v němž se stanoví:

Článek 68

Poslanci parlamentu nemohou být pro své názory nebo výroky, které vyjádřili během výkonu mandátu, voláni k odpovědnosti.

Žádný poslanec nemůže být podroben osobní nebo domovní prohlídce, zatčen či jinak omezen v osobní svobodě nebo držen ve vazbě bez povolení komory, k níž náleží, s výjimkou rozsudků, které nabyly právní moci, nebo případů, kdy byl poslanec přistižen při činu nebo kdy je zadrženi in flagranti stanoveno jako povinné.

Souhlas příslušné komory je nutný i pro všechny formy odposlechu a nahrávání rozhovorů nebo sdělení členů parlamentu a pro zadržování jejich korespondence.

3. Postup v Evropském parlamentu upravují články 6 a 7 jednacího řádu. Příslušná ustanovení těchto článků znějí následovně:

„Článek 6 Zbavení poslanecké imunity

1. Při výkonu svých pravomocí s ohledem na výsady a imunity usiluje Parlament především o zachování své integrity jako demokratického zákonodárského shromáždění a o zajištění nezávislosti poslanců při plnění jejich povinností.

(...)

3. Každá žádost o ochranu imunity a výsad, se kterou se poslanec nebo bývalý poslanec obrací na předsedu, je oznámena v plénu a je postoupena příslušnému výboru.

(...)"

„Článek 7 Imunitní řízení

1. Příslušný výbor projedná žádosti o zbavení imunity nebo žádosti o ochranu imunity a výsad neprodleně a v pořadí, v jakém mu byly předloženy.

2. Výbor předloží návrh rozhodnutí, kterým pouze doporučí přijetí či zamítnutí žádosti o zbavení imunity nebo žádosti o ochranu imunity a výsad.

3. Výbor může požádat příslušný orgán o informace nebo odůvodnění, které považuje za nezbytné k tomu, aby si utvořil stanovisko ve věci zamítnutí či ochrany imunity.

Dotyčný poslanec musí dostat příležitost se vyjádřit; může předložit jakékoli dokumenty nebo jiné písemné doklady, které považuje za účelné. Může být zastoupen jiným poslancem.

(...)

6. V případě ochrany imunity nebo výsad výbor určí, zda dané okolnosti představují správní nebo jiné omezení volného pohybu poslanců cestujících z místa a do místa zasedání Parlamentu, nebo omezení svobody projevu či hlasování při výkonu mandátu, nebo zda jde o aspekt vymezený článkem 10 Protokolu o výsadách a imunitách, které nejsou upraveny vnitrostátním právem, a navrhne, aby příslušný orgán učinil nezbytné závěry.

7. Výbor může předložit odůvodněné stanovisko k pravomoci orgánu a k přípustnosti žádosti, ale za žádných okolností se nesmí vyslovit o vině nebo o nevině poslance, ani o tom, zda názory nebo činy, které mu jsou prisuzovány, odůvodňují trestní stíhání, a to ani v případě, že se při posuzování žádosti podrobně seznámil se skutkovým stavem daného případu.

(...)"

4. V praxi Evropského parlamentu se od jeho prvního pětiletého volebního období ustálily určité obecné zásady, jež byly s konečnou platností uznány usnesením¹, které plenární zasedání přijalo dne 10. března 1987 na základě zprávy pana Donneze a které se týkalo návrhu protokolu upravujícím Protokol o výsadách a imunitách Evropských společenství ze dne 8. dubna 1965, pokud jde o poslance Evropského parlamentu (dok. A2-0121/86). Je zřejmě vhodné připomenout některé zásady, které mají vztah k tomuto případu:

Účel poslanecké imunity

Poslanecká imunita není výsadou jednotlivých členů Parlamentu, ale zárukou nezávislosti Parlamentu a jeho poslanců na jiných mocenských složkách. Z této zásady vyplývá, že nerozhoduje doba, kdy došlo k údajnému trestnému činu poslance, ať před či po jeho zvolení, ale jediné ochrana Parlamentu jako instituce, jež má přednost před ochranou jeho členů.

Nezávislost evropské poslanecké imunity na národní poslanecké imunitě

¹ Úř. věst. C 99, 13.4.1987, s. 44.

Čl. 10 odst. 1 písm. a) Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství sice odkazuje na imunitu, které požívají poslanci národních parlamentů, ale to neznámá, že Evropský parlament nemůže vypracovat vlastní pravidla pro zbavení poslanecké imunity.

Rozhodnutí přijatá Parlamentem vedla k vytvoření jednotného pojetí evropské parlamentní imunity, které je v zásadě nezávislé na pravidlech uplatňovaných národními parlamenty. Tímto způsobem se zabrání rozdílnému posuzování případů na základě státní příslušnosti poslanců. Takto je sice brán ohled na imunitu definovanou vnitrostátním právem, ale při rozhodování o zbavení poslanecké imunity Evropský parlament uplatňuje své vlastní jednotné zásady.

Poslanecká imunita slouží k ochraně svobody názoru a politické diskuse poslanců. Příslušný parlamentní výbor proto vždy obhajoval zásadu, že by poslanec neměl být v žádném případě zbaven imunity, pokud jsou činy, z nichž je obviněn, součástí jeho politické činnosti, nebo s ní případně úzce souvisejí.

Spadají sem například názory, u nichž se předpokládá, že jsou součástí politické činnosti poslance, vyjádřené například na demonstracích či veřejných shromážděních, v politických publikacích, tisku, knize, televizi, podpisem politického dokumentu nebo i vyjádřené před soudem.

K této zásadě se pojí ještě další úvahy, které hovoří pro nebo proti zbavení imunity, zvláště v souvislosti s tzv. *fumus persecutionis*, tzn. domněnkou, že účelem trestního řízení je narušit politickou činnost poslance. Vycházejí z definice, která je uvedena v odůvodnění Donnezovy zprávy, se pod pojmem *fumus persecutionis* v zásadě rozumí to, že poslanec není zbaven imunity v případě podezření, že se za trestněprávním řízením skrývá úmysl poškodit politickou činnost poslance.

Usiluje-li například o soudní řízení politický oponent, poslanec není zbaven imunity, jestliže pravděpodobným účelem žaloby je poškození příslušného poslance a nikoliv zjednání nápravy vzniklé škody, a to dokud není dokázán opak. Poslanec není zbaven imunity ani tehdy, jestliže má být soudní řízení vedeno za okolností, podle nichž je možno usuzovat, že bylo zahájeno za účelem poškození dotčeného poslance.

III. ZDŮVODNĚNÍ NÁVRHU ROZHODNUTÍ

Výbor pro právní záležitosti pečlivě prodiskutoval články 9 a 10 Protokolu o výsadách a imunitách, které mohou být pro tento případ relevantní.

Výbor nejprve prozkoumal, zda se článek 9 protokolu vztahuje na tento případ. Podle článku 9 je poslanci zaručena naprostá imunita, pokud jde o jeho názory během výkonu funkce. Pan Borghezio se odvolal na to, že nastříkáním slova „hanba“ na chodník před justičním palácem vyjádřil své mínění, jež souvisí s jeho mandátem poslance Evropského parlamentu. Je však třeba zohlednit skutečnost, že se trestný čin, z něhož je pan Borghezio obviněn, týká poškození majetku, což je podle odchytky z čl. 639 odst. 2 italského trestního zákoníku pokládáno za trestný čin stíhaný z moci úřední, který může být potrestán odnětím

svobody až do výše jednoho roku, případně pokutou. Nastříkaní textu pomocí spreje sice může být chápáno jako vyjádření názoru, avšak tento případ se netýká svobody projevu, nýbrž výlučně poškození majetku, k němuž došlo posprejováním chodníku. Jedná se tedy o doprovodné okolnosti tohoto vyjádření názoru, z něhož mohla vzejít věcná škoda.

Pokud jde o uplatnění čl. 10 písm. a) Protokolu o výsadách a imunitách, není patrně na místě uvažovat o *fumus persecutionis*.

Neexistují okolnosti, z nichž by bylo možné vyvodit, že proti panu Borgheziovi bylo vzneseno obvinění s cílem uškodit jeho politické činnosti jako poslance Evropského parlamentu. Je možné vycházet z předpokladu, že by posprejování cizího majetku bylo rovněž stíháno, kdyby se ho za podobných okolností dopustil kterýkoli jiný italský občan. Dále nejsou k dispozici ani důkazy o tom, že by se před trestním soudem projednával triviální případ.

2. Podle čl. 7. odst. 2 jednacího řádu výbor v návrhu rozhodnutí pouze doporučí přijetí či zamítnutí žádosti o ochranu imunity a výsad.

IV. ZÁVĚR

Na základě výše uvedených úvah a po zvážení argumentů, které hovoří pro i proti ochraně imunity, Výbor pro právní záležitosti doporučuje, aby byla žádost pana Borghezia o ochranu imunity zamítnuta.

POSTUP

Název	Žádost o ochranu imunity a výsad Maria Borghezia
Číslo postupu	2006/2151(IMM)
Žádost o zbavení imunity, kterou předložil* Datum předložení Datum oznámení na zasedání * Údaje, které jsou k dispozici jen v jednom jazyce	Mario Borghezio 23.5.2006 1.6.2006
Příslušný výbor Datum oznámení na zasedání	JURI 1.6.2006
Zpravodajka Datum jmenování	Maria Berger 12.6.2006
Předchozí zpravodaj(ové)	
Projednání ve výboru	12.9.2006
Datum schválení	3.10.2006
Výsledek závěrečného hlasování	+: 17 -: 1 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Maria Berger, Carlo Casini, Rosa Díez González, Bert Doorn, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Klaus-Heiner Lehne, Katalin Lévai, Antonio López-Istúriz White, Hans-Peter Mayer, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Diana Wallis, Rainer Wieland, Tadeusz Zwiefka
Náhradníci přítomní při závěrečném hlasování	Jean-Paul Gauzès, Luis de Grandes Pascual, Kurt Lechner, Marie Panayotopoulos-Cassiotou
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(i) při závěrečném hlasování	
Datum předložení	10.10.2006
Poznámky (údaje, které jsou k dispozici jen v jednom jazyce)	...